

NTAMO

Ihmisten laiturit

JYRKI PELLINEN

Ihmisten laiturit

JYRKI PELLINEN

Ihmisten laiturit
novelleja

www.ntamo.net

Alkuperäisjulkaisu Kirja kerrallaan 2009

ISBN 978-952-215-347-0

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
2012 | ntamo | www.ntamo.net

© Jyrki Pellinen

Ihmiset

Hautalat olivat hyviä ihmisiä, tosin juoppoja, varsinkin mies. Olin perinyt heidät Tanjalta, katsellut heidän muuttoaan tähän uuteen asuntoon videolta. Tanja ei ajan mittaan kestänyt heidän alkoholinkäyttöään, kun oli itse lopettanut ja etsinyt jo pitkään uudempaa elämää.

Kävin yhä useammin heidän luonaan, mutta odotin että viinan käyttö loppuisi. Tapasin siellä hyvin useita vieraita ihmisiä, joita en kuitenkaan tavannut paljon ulkopuolella. Paitsi erästä Marjaa, jolla oli tapana sanoa: vouti vie mitäs minä hankkisin, kun vouti vie. Jokaisella oli omat sanansa. Hurjat soittajaiset olivat minulla ja Sebastianilla, jonka isä oli ollut runoilija ja hän oli saanut oivalluksen antamalla laulutaiteellisen nimen. Nyt olenkin jo kykyjeni ulkopuolella, kuvastamassa halujani, elikkä kertomassa jo liian monista

ihmisistä. Siinä mielessähän ihmiset eivät aina sovi toisilleen, vaikka toivoisi. Ennen pitkää sanoin: käyn täällä säilyttääkseni järkeni. Hautala puhui vähän, joi paljon ja itki soittaessani klassillista pianolla. Sebastian soitti Chopinia.

– Nyt sinä häviät, isäntä sanoi, Sebastiania ei Chopinissa voita nimittäin kukaan.

Se oli totta. Se oli romanttisesta tunteesta. Soita sinä Bachia, älykkö.

Pariisin-Kirsi oli poissa pelistä, ja kaikki muutkin nais-suhteet olin itse pannut poikki, joidenkin kanssa ei skulannut muutenkaan, ystävättäriä sain kyllä täältäkin. Tanjan olin tuntenut kauan ja hän kutsui minua “sydänystäväksi”, mutta loukkasin häntä ja hän minua ja lopulta perin Hautalatkin. Tanja ei siitä välittänyt, vaan kyseli minulta, joka olin muuttunut Hautaloiden kirjeenvaihtajaksi, vai olinko Tanjan kirjeenvaihtaja. Tultiin kadulla vastaan ja oltiin hämmästyvinämme.

– Mihin olet menossa nyt.

– Hakemaan nauhoja.

Sydän ei pysähtynyt oikein milloinkaan, pidimme toisillemme taidenäyttelyjä ja maalasimme rajusti – tätä oli kestänyt lähes kymmenisen vuotta. Ja Jeremu Lanne oli antanut Tanjalle nimen Doris Mollinen. Tanjalla oli juutalainen ilme. Ja se vähäkin oli sekoittanut Jermun pään.

– Sinä suljit puhelimen, minä tiedän, meidän porukoihin et pääse, sanoi rouva Hautala ihan alussa ollen epäluuloinen minua kohtaan.

– Patteri se sammui, menetin järkeni ja raivostuin alkaen todistella ja liittyä Tanjan kuoroon sekä haukkua heitä Hautaloita Tanjan hyväksi. Kunnes tunne taas meni ohi. Olin silti hyvin kontaktihaluinen, koska

Hautaloissa oli tietynlaista yleistä mielekkyyttä, joka kokonaan puuttui minun elämän rakentelusta melko usein. Myös Marja, jolla oli tanssikoulu, toteutti sosiaalista kenttäänsä säännöllisin juomatavoin joka toinen päivä. Se oli hänen asiansa ja tapansa, varmaan auttoi häntä. Kaikilla näillä porukan jäsenillä oli hyvä järki, johon minun oli totuttava. Marjakin esimerkiksi sanoi itsestään yhtenä: minä elän kurjaa elämää kuin erakko. Nyt minulta oli kestänyt kauan huomata tuommoinen omalla kohdalla ja sanoa se itse itsestäni. Olin nyt vasta alkanut huomata sen.

Elin sosiaalisessa kentässä nyt ja se oli Hautalan hovin ansiota. Se oli kuin uusi kolera-on-raju-bändi -kokeemus. Kaikki olisi myöhäistä, mutta ei ollut muutakaan. Ja Hautala teki lisämuutoksen elämäänsä. Minusta tuntui, että sekin oli jonkun meistä tai ehkä kaikkien ansiota. Hän joka oli peruskoulun matikanopettaja meni eläkkeelle löydettyään perintökaapista erään ison keskisuomalaisen sanomalehden osakkeita kyllin paljon. Lisäksi he vaimon kanssa alkoivat tuhlaa rahaa yrittäen siihen tarkoitukseen myydä Urjalan mökkiään. Se oli kyllä hidasta. Hautala ei välittänyt, pani surunsa viinaan, ja naimiseen, jotka luonnistui-
vat hyvin. Vaimon ja hänen suhteitaan en koskaan seurannut. Minullahan ei moista enää ollut ollut ja se tuntui kaukaiselta elämältä yhdeltä osalta vaan paukku-
kuvan muun ovielämän kanssa. Ovesta tuli kerran myös papukaijan kanssa yksin elävä hyvin mykkä ja tieteellinen neurofysiologian professori. Toisen kerran laulutaiteen Eurooppaa asti kuuluisa professori. Näitä Hautala piti tasa-arvoisina ja ne toivat loputonta ulokkeisuutta porukkaan. Tosin osa heistä kaatuili ja liikkui katatonisessa tilassa ja pyysi minua kantamaan heidät Vaimon sänkyyn. Joka oli useiden inhimillinen lepopaikka. Ei pitänyt Jyrki hätiköidä, sanoin itselle-

ni. Ja sinä iltana katselimme vaimon hankkiman, Billy Wilderin Itä-Saksaa käsittelevän komedian kaikki kolme yhdessä. Olin heti löytänyt filmistä rouva Hautalaa muistuttavan vaalean sihteerin, joka tuijotti suoraan Eurooppaan kuusikymmentälukua puoli-amerikkalaisin silmin. Myöskään Sebastian ei voinut olla pitämättä minua kilpailijanaan, sanoin. Niin, se kun on sinun entinen pianonsoitonopettajasi, sanoi Hautala.

IHMISTEN LAITURIT on sarja muistoista rakentuvia kertomuksia, joiden ajanjaksoissa kertoja itse on mukana. Muistijälkien, aistimusten, miellelyhtymien ja mukana olemisen kautta kertomukset näyttävät ihmiset seisomassa omilla laitureillaan. Totuuden etsintä on luettavissa kertojan omissakin toiveissa, jotka aina liittyvät toisiin ihmisiin.

JYRKI PELLINEN (s. 1940) on monialainen taiteilija, runoilija, muusikko ja kuvataiteilija. Ihmisten laiturit on Pellisen, runon ja proosan virtuoosin, 35. julkaistu teos.

KL 84.2

Kannen kuva: Seppo Pukkila